

Obsah

Poděkování	8
Úvod – Vesnice harmonického soužití	11
Místo	13
Metodologie	16
Romistika, antropologie a výzkum mezi Romy na Slovensku	16
Pozicionalita	18
Metodologie	21
Psaní Romů	23
Místní jakožto Romové	28
Zamlčování cikánství	28
Místní, ale nikoliv indigenní	31
Aspekty harmonie	39
Kapitola první – „Naši Romové“ a „naši gádžové“ v Jolanech	41
Romové na Slovensku	42
Dohromady, ale odděleně	45
Asymetrie vztahů	48
Sdílené chápání cikánství	51
Jazyk cikánství	53
Zamlčování cikánství	55
„Naši Romové“	57
„Naši gádžové“	59
Pořád jenom cigánka	61
Zkušenost podřadného postavení	62
Čestní Romové a amorální gádžové	63
Balancování gádžovského způsobu života	65
Narativ sociální mobility	68
Narativ rezistence	69
Závěr	71

Kapitola druhá – Politiky místa	75
Teritorializace Romů na Slovensku	77
Asymetrie poválečné výstavby	79
Politiky cikánské osady	80
Aktéři teritorializace	83
Příběh Jozefa: cikán ve vesnici	86
Udržování velikosti osady	88
Obecní byty pro Romy	90
Kontinuita teritoriální stigmatizace	92
Reflexe otevřené diskriminace	93
Teritorializace: neromská perspektiva	95
Lokalizace cikánství	97
Jolanští Romové: místní, ale zaseklí na místě	99
„Mezi gádži“: potvrzení cikánství	102
Utváření bezpečného prostoru	103
Osada: diskontinuita materiálních podmínek	105
Mimo teritoriální stigmatizaci	106
Závěr	109
Kapitola třetí – Jazyk: „My jsme rusínští Romové!“	113
Romština na Slovensku	115
Akvizice jazyků v Jolanech	118
Slovenština	121
Rusínština	123
Rusínština na úřadech	125
„Aby gádžové neřekli...“	126
Starostka a Kaleňák	127
Nové domény romštiny?	128
Jazyk jako nástroj odlišování	131
Jazyk a vztahy mezi Romy	133
Narušování jazykové dominance	134
Romština: sdílený kulturní kód Romů	137
Romština mezi gádži	138
„Původní“ romština	140
Romština jako tajný kód	143
Závěr	145
Kapitola čtvrtá – Práce: „Umět se přizpůsobit“	148
Romové a práce na Slovensku	149
Historický přehled ekonomických strategií v Jolanech	151
Cikánská práce	154
Neromští aktéři cikánské ekonomiky	156
Cikánská práce a vztahy mezi Romy	158
Důvěryhodní dělníci	160
Posun logiky přizpůsobivosti	162

Cikánská ekonomika v Jolanech	164
Viditelnost cikánské ekonomiky	166
Migrace	168
Romové jako „(polo)kočovní cikáni“?	169
Migrací proti cikánství	171
Únik z každodenního rasismu	173
Jolany jako bezpečný prostor	175
Závěr	177

Závěr – Místní jakožto Romové 181

Harmonie jako narrativ a sociální praxe	184
„Aby gádžové neřekli“	186
Místo	188
Gender	192
Romové a příbuzenství	194

Dovětek – Staré Jolany pomalu mizí? 198

Prameny	202
Rejstřík	212